

ZA. O?AVU!
OBČANSKÉ SDRUŽENÍ

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2010

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO	3
ZÁKLADNÍ ÚDAJE	4
ZÁKLADNÍ ÚDAJE	4
Sídlo sdružení, kontakty	4
Symboly sdružení	4
Organizační struktura	4
Curriculum vitae	5
Základní cíle sdružení	7
Formy činnosti sdružení	8
ZPRÁVA O ČINNOSTI	9
Přehled projektů a aktivit v roce 2010	9
ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ	14
Finanční zpráva	14
SPOLUPRÁCE	16
Poděkování	16
ZÁVĚR	17

ÚVODNÍ SLOVO

Rok 2010 byl v historii sdružení doposud tím nejpłodnějším. Navazujeme na předchozí roky a aktivně se zapojujeme do velkých kauz týkajících se celého města (především obchodní centra za Slezankou, pivovar a Plaza) a současně rozvíjíme naše vlastní projekty.

S optimismem se pouštíme do oprav hned dvou památek, a to božích muk v Úvalně a kaple v Nových Těchanovicích. Teprve v průběhu prací zjišťujeme, kolik stovek hodin dobrovolné práce nás to stojí, přesto máme z podobných projektů radost, neboť na konci jdou vidět hmatatelné výsledky, na které je možno „si sáhnout“. Rovněž si ceníme i toho, že veřejnost a média, ve kterých se naši členové objevují poměrně často, tuto činnost vnímají pozitivně.

Protože nechceme být městu pouze kritikem, nýbrž také odborným a konstruktivním partnerem, nabízíme spolupráci při projektu zabývající se rozvojem Stříbrného jezera, kde k projektu máme možnost přinést náměty a připomínky. Zabýváme se také ochranou městské zeleně a jsme součástí pracovní skupiny, která se zabývá osudem majestátního buku v městském parku, který byl napaden houbovou chorobou. Spolupráce se daří i ve Vávrovicích, kde společně s místními lidmi realizujeme výsadbu dubové aleje.

Přicházejí také nové projekty, kterými jsou například úspěšný cyklus autorského čtení „Básnické hlasy“ nebo obnova kostela Navštívení Panny Marie v Deštném. Akce, které zde provádíme, jsou úspěšné, přesto sami trochu cítíme, že ideálnější by bylo, kdyby si projekt vzali na svá bedra místní lidé nebo církve.

Sám jsem překvapen, kolik je toho možné ve městě či jeho okolí dělat a věřím, že roků, jako byl ten letošní, bude co nejvíce. Děkuji tímto za sdružení také všem sponzorům a dalším, kteří nám pomáhají.

Zdeněk Frélich
o.s. Za Opavu

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Sídlo sdružení, kontakty

Adresa: o. s. Za Opavu, Hobzíkova 3, 746 01 Opava

IČO: 270 53 644

Tel: +420 777 187 823

E-mail: kontakt@zaopavu.cz

Účet: 226684142/0300

Symboly sdružení

➤ logo sdružení – barevná verze a černobílá verze

Organizační struktura

➤ Organizační uspořádání je zaneseno v čl. 6 stanov občanského sdružení. Struktura orgánů je tvořena členskou schůzí, členským výborem a dalšími orgány zřízenými rozhodnutím členského výboru.

Předseda sdružení: Kateřina Skalíková

Členský výbor: Mgr. Dalibor Halátek
Dr. Martin Klimeš
Mgr. Zdeněk Frélich
MgA. Tomáš Skalík
Kateřina Skalíková

Členská schůze: sdružení má celkem 22 řádných členů

Curriculum vitae

- Prvotní myšlenka založit občanské sdružení vznikla již na podzim roku 2006. Spouštěčem bylo množství sporných aktivit vedení města Opavy a mezi posledními výstavba protihlukové zdi na náměstí Osloboditelů.
- Dne **17. 11. 2006** se konala zakládající členská schůze, na které byly přijaty stanovy vznikajícího občanského sdružení.
- Dne **23. 1. 2007** bylo občanské sdružení Za Opavu zaregistrováno jako existující sdružení u Ministerstva vnitra České republiky, a to podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, v platném znění. Sdružení je právnickou osobou podle českého práva.
- Dne **21. 2. 2007** se konala první členská schůze organizace.
- Ode dne 25. 2. 2007 jsou v provozu internetové stránky www.zaopavu.cz.
- Dne **3. 9. 2007** bylo naše sdružení na vlastní žádost zařazeno do Oborové platformy nevládních neziskových organizací pracujících v oblasti ochrany životního prostředí.
- Od září **2007** užíváme logo a grafický manuál, které byly sdružení vytvořeny přímo na míru.
- V září **2007** je poprvé vyhlášena Opavská cena J. M. Olbricha, jež bude každoročně udělována za kvalitní počín v architektuře či urbanismu, a to na území Opavy a Opavska.
- V roce **2007** začínáme vydávat Občasný zpravodaj, ve kterém jsou prezentovány odborné články, aktuality a informace k dění v Opavě.
- Od roku **2007** je založena nová tradice konání konference „Památky ve Slezsku“, jejímž cílem je přiblížení existence a ochrany kulturního dědictví veřejnosti.
- Od roku **2008** se začínáme zabývat problematikou ohrožených památek na Opavsku a začínáme se fyzicky podílet na jejich monitorování a opravách.
- V roce **2009** směřujeme otázky a diskusi na nová témata: Umění ve veřejném prostoru, Městské prostředí, Historie krajiny Opavska a Ekologie. Na internetových stránkách sdružení jsou k těmto tématickým okruhům vytvořeny nové sekce.
- V roce **2009** vrostl počet obnovených historických památek na tři. Kromě kaple v Brumovicích, jejíž oprava proběhla již v roce 2008, se podařilo obnovit boží muka v Melči a kapli v Krásném Poli u Ostravy.
- V roce **2010** se nám podařilo realizovat obnovu dalších památek. Jednalo se o kapli v Nových Těchanovicích u Vítkova a boží muka v Úvalně u Krnova.

- V roce **2010** zahajuje sdružení Za Opavu edukační činnost zaměřenou na ochranu a péči o kulturní dědictví pro děti základních škol.
- V roce **2010** byla založena nová tradice večerů o literatuře a poezii s názvem „Básnické hlasy“.
- V roce **2010** jsme začali organizovat benefiční akce. Začali jsme u kostela v Deštném, u něhož se podařilo získat finance na první havarijní opravy. V rámci těchto aktivit byl založen divadelní ochotnický spolek „Nechutné tajemství“.

POSLÁNÍ - CÍLE

Důvody založení občanského sdružení se odráží v náplni organizace specifikované v jejích stanovách.

Základní cíle sdružení

- přispívání k ochraně kulturního dědictví, životního prostředí, zdravých životních podmínek ve městě Opavě a v jeho okolí
- ochrana kulturních památek a historických objektů, přírody a krajiny
- informační, poradenská a publicistická činnost zaměřená na informování občanů města Opavy a jeho okolí o stavu životního prostředí, jakož i o záměrech a činnostech, které ohrožují a poškozují životní podmínky obyvatel, přírodní či kulturní hodnoty města Opavy a jeho okolí
- propagace a prosazování principů občanské společnosti a trvale udržitelného způsobu života a rozvoje města Opavy
- podpora a aktivní uskutečňování širší účasti veřejnosti ve správních řízeních, týkajících se ochrany životního prostředí a kulturních památek ve městě Opavě a jeho okolí
- podpora dalších forem účasti veřejnosti na řešení ekologických i sociálních problémů města Opavy a jeho okolí, souvisejících zejména s dopravní situací, ochranou obyvatel před hlukem a znečištěním ovzduší, ochranou městské zeleně a příměstských přírodních hodnot a ochranou městské památkové zóny, jejího ochranného pásma a jednotlivých památkově chráněných objektů, jakožto i dalších historických budov
- účastnění se správních řízení ve smyslu § 70 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny
- účastnění se správních řízení týkajících se novostaveb a rozsáhlých rekonstrukcí stávajících objektů ve městě Opavě a v jeho okolí.

Formy činnosti sdružení

- informační a poradenská činnost pro občany města Opavy a okolí, podpora vzájemné komunikace mezi občany
- organizování kampaní a petičních aktivit na ochranu životního prostředí, zdravých životních podmínek a kulturního dědictví
- účast ve správních i jiných řízeních, ve kterých mohou být dotčeny zájmy ochrany životního prostředí a kulturního dědictví
- vydávání tiskových zpráv, letáků a publikací
- oprava a ochrana památek, na které se zapomnělo, které chátrají či jim hrozí jiné nebezpečí
- pořádání výstav, přednášek, diskuzí, promítání, programů pro děti a dalších kulturních akcí
- vysazování zeleně a zapojení se do správních řízení kvůli její ochraně
- účast při přípravě projektů významných pro budoucnost města Opavy
- poradenství při obnově a ochraně historických objektů.

ZPRÁVA O ČINNOSTI

Přehled projektů a aktivit v roce 2010

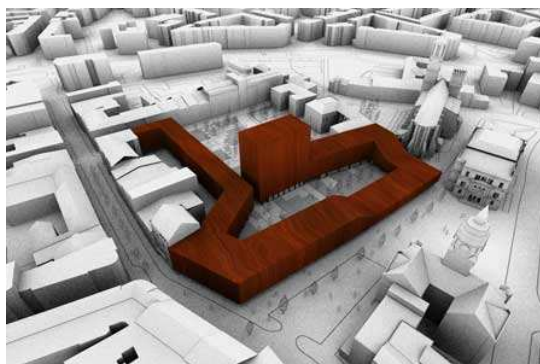
Kauza opavského pivovaru

- V zimních měsících roku **2010** jsou zahájeny demoliční práce v areálu pivovaru. Současně probíhají i rekonstrukční práce v zachovalých objektech a rozsáhlý archeologický průzkum.
- Developerská společnost Develon, jež řeší tento brownfield v centru města, připravuje také projekt zástavby sousedního areálu bývalé tržnice, kde mělo stát obchodní centrum Plaza, s názvem Slezský dvůr.

Kauza Slezanka

- V **dubnu 2010** vypracovalo šest týmů studentů na Katedře architektury Vysoké školy Báňské v Ostravě pod vedením architektů Tomáše Bindra, Jana Zelinky a Aleše Studenta vlastní vize řešení prostoru „Slezanky“ v Opavě. Návrhy byly založeny na podrobném průzkumu všech souvislostí v rámci historického jádra města od dávné minulosti po současnost.

- V průběhu měsíce **února 2010** požádala firma Crestyl odbor životního prostředí o povolení kácení zeleně v prostoru za Slezankou kvůli uvažovanému zahájení archeologických prací. Tyto mají předcházet plánované výstavbě společensko-obchodního centra Opava City.
- V červnu 2010 nabídla společnost Develon městu tři studie možného budoucího využití objektů Slezanky a vedlejší Jednoty a prostoru za Slezankou.
- V srpnu 2010 developerská skupina Crestyl otevírá výstavu sedmi návrhů na architektonické ztvárnění lokality Slezanky a v parčíku za Slezankou.

Kauza Dům umění

- V roce **2010** pokračují rozsáhlé adaptační práce objektu. Vrcholí práce restaurátorské a je dokončen archeologický průzkum.

Kauza Stříbrné jezero

- Počátkem roku **2010** jsme byli přizváni k diskusi nad plánovaným záměrem rekultivace oblasti Stříbrného jezera v Opavě. K celé aktivitě jsme se vyjádřili v kladném duchu, vznesli jsme však i řadu připomínek a podnětů, které se týkaly především intenzity zásahů do stávajících porostů zeleně. Současně jsme upozornili na nutnost veřejného projednání s širokou veřejností, kde by neměl být pouze prezentován dokončený projekt, ale nutnost diskuse v průběhu jeho vypracovávání.

Oprava kaple v Nových Těchanovicích

- V **dubnu roku 2010** jsme zahájili opravu památky, která se v době našeho příchodu opravdu nacházela v havarijním stavu a hrozil jí zánik.
- Začali jsme úklidem a snesením provizorního zastřešení, zbytků krovu a degradovaných říms. Pak jsme pokračovali zděním nové římsy, realizací krovu nového, pokrytím střechy břidlicí, vyvedením nových venkovních i vnitřních omítek. Nechali jsme odborně repasovat dveře a vyrobit nová okna v kopii dle dochovaného křídla. Zručný kovář vykoval nový kříž.
- Finančně tuto akci podpořila Nadace VIA a Nadace České spořitelny. Strávili jsme zde brigádně celkem 1 000 hodin po dobu asi 40-ti dnů.

Oprava božích muk v Úvalně

- V roce **2010** jsme opravovali ještě jednu drobnou památku stojící v centru obce Úvalno, barokní boží muka. Objektu sice nehrozil zánik, ale bylo potřebné provést práce vedoucí k návratu do původní podoby, kterou památka po několika posledních stavebních zásazích téměř ztratila.
- Tvrdé fasádní omítky byly sneseny a relikty historických vrstev byly na zdivu zafixovány. Byl proveden stratigrafický průzkum, modelovány štukové prvky, nanесeny omítky nové. Nevhodná plechová krytina byla nahrazena novou keramickou, stejně tak byl ve vrcholu osazen nový kovový kříž. Po obvodu objektu bylo provedeno odizolování a úprava terénu.
- Akce byla financována Obcí Úvalno, které se podařilo získat státní podporu na obnovu této památky.

Opavská cena J. M. Olbricha

- Občanské sdružení Za Opavu vyhlásilo již **4. ročník** Opavské ceny J. M. Olbricha, a to na území celého Opavska, tentokrát za novostavbu kolaudovanou v letech 2008-2010.
- V úterý **22. 12. 2010**, tedy v den narození opavského rodáka a světového architekta J.M. Olbricha, byly předány dvě ceny. První z nich byla udělena Ing. arch. Tomáši Bindrovi a Ing. arch. Janu Zelinkovi z Ateliéru 38 za projekt rodinného domu s lékařskou ordinací v Opavě – Kylešovicích. Druhá cena byla udělena Ing. arch. Jiřímu Horákovi z ateliéru Arche's za projekt rodinného domu v Opavě – Kylešovicích.

Básnické hlasy

- V průběhu celého roku **2010** mohli návštěvníci zavítat na večery věnované literatuře a poezii. „Básnické hlasy“ dokázaly hostit takové autory jako byl Jan Balabán, Petr Král a Wanda Heinrichová, Vít Slíva,

Robert Fajkus, Petr Hruška a Pavel Kolmačka. Závěr roku patřil zástupcům spřátelených časopisů Tvar, Aluza, Texty a Protimluv.

- Vydařená akce, již se v oblíbené opavské kavárně Evžen účastnilo množství lidí, byla podpořena finanční dotací Statutárního města Opavy.

Benefiční akce – kostel v Deštném

- Rok **2010** byl průlomovým rokem pro zahájení benefičních aktivit.
- Chopili jsme se příležitosti zahájit záchranné práce na údržbě, obnově a využití sakrální památky, kostela Navštívení Panny Marie v Deštném. Poté, co jsme celý kostel uklidili, podařilo se zapojit místní obyvatele do jeho údržby, která byla zajištěna v podzimních měsících.
- Na 2. adventní pátek roku **2010** se v kostele uskutečnil krásný předvánoční koncert, kterého se zúčastnilo tolik lidí, že byla loď svatostánku zcela zaplněna. Při této akci se podařilo získat na obnovu sakristie celkem 25 tis. korun.

Edukační činnost

- Významným krokem roku **2010** bylo zahájení výukového programu pro děti základních škol zaměřeného na ochranu a péči o kulturní dědictví.
- V **červnu 2010** jsme uspořádali pro žáky 5. třídy Základní školy na Otické ulici hru v zámeckém parku v Raduni. Hra s názvem „Památkovaná“ byla organizována v přírodě a otázky s úkoly byly tématicky zaměřeny na celý zámecký areál a kostel Nejsvětější Trojice. Cílem hry bylo zjistit rozsah vědomostí z oblasti přírody a památkové péče. Akce byla úspěšná a děti obstály na výbornou!

Ekologie – výsadby stromů

➤ V **dubnu roku 2010** vysadili členové našeho sdružení celkem čtyři krásné mladé lípy. Tři stromy byly vysázeny u kaple v Brumovicích a jeden zase u kamenného kříže na Lipině.

➤ V **listopadu roku 2010** společně občanské sdružení Za Opavu a Obec Vávrovice vysadili alej celkem 28 vzrostlých stromů dubu, a to na úseku mezi obcemi Vávrovice a Palhanec u Opavy. Výsadbu aleje finančně podpořila Nadace Partnerství.

Občasný zpravodaj

➤ V **lednu a prosinci 2010** vydalo o. s. Za Opavu nákladem cca 250 ks již 7. a 8. číslo tištěného zpravodaje. Občasník je volně dostupný ve veřejných prostorách města k rozebrání a také je k dispozici na internetových stránkách organizace.

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ

Finanční zpráva

- Při zajišťování financování se snažíme postupovat výhradně etickým, zodpovědným a transparentním způsobem. K financování užíváme pouze zdroje, které byly nabyty v souladu s demokratickými, právními a etickými normami. Vyhýbáme se takovým zdrojům finančních prostředků nebo jiných hmotných statků, které by mohly navodit střet zájmů, snížit nezávislost či nestrannost. Tyto zásady jsou v souladu s našimi představami o fungování organizace a jsou rovněž zakotveny v Etickém kodexu ekologických organizací.

Hospodaření občanského sdružení

- Sdružení se v roce 2010 ucházelo o grant z Fondu obnovy kulturního dědictví Nadace VIA na podaný projekt „Obnova kaple č. 2 v Nových Těchanovicích“. Na základě smlouvy byla poukázána na účet sdružení částka ve výši 49 000,- Kč.
- Na obnovu kaple v Nových Těchanovicích jsme získali rovněž grant z Nadace České spořitelny na základě smlouvy ve výši 33 333,- Kč.
- Občanské sdružení se v roce 2010 podílelo na obnově božích muk v Úvalně. Práce byly hrazeny z dotace, kterou získala Obec Úvalno z Ministerstva kultury ČR, programu obnovy památek přes pověřené obce.
- Na realizaci akce Básnické hlasy se nám podařilo získat finanční podporu od Statutárního města Opavy ve výši 20 000,- Kč.
- Na projekt Opavská cena J.M. Olbricha jsme získali z Ministerstva kultury příspěvek (program Kulturní aktivity sdružení působící v památkové péči) ve výši 10 000,- Kč.
- Na projekt výsadby aleje stromů v Opavě – Vávrovicích získalo sdružení finanční příspěvek ve výši 19 320,- Kč z Nadace Partnerství.
- **Aktivy sdružení** ke dni 31.12. 2010: zůstatek na účtu ve výši 27 065,19,- Kč tvořený příspěvky členů OS a poskytnutými příspěvky na realizaci projektů.
- **Výdaje sdružení** ke dni 31.12. 2010: bankovní poplatky, listovní poplatky a platba za vedení internetových stránek.
- **Pasiva sdružení** ke dni 31.12. 2010: příspěvek Nadace VIA činil závazek ve výši 20 000,- Kč. Jiná pasiva ke konci roku nebyla vykázána.
- Občanské sdružení nevyvíjelo žádnou aktivitu, ze které by vznikla povinnost priznat daň. Vykazovalo pouze činnosti v souladu se statutem

neziskové organizace. Opravy kaple v Nových Těchanovicích a božích muk v Úvalně byly zajištěny členy sdružení a tím vznikla hodnota díla. Dokončení oprav objektu bylo přesunuto do roku 2011.

- Hmotný investiční majetek, ani dlouhodobě hmotný investiční majetek občanské sdružení nepořídilo a nevlastní.

SPOLUPRÁCE

Poděkování

- Občanské sdružení Za Opavu děkuje Nadaci VIA za poskytnutí grantu na obnovu kaple v Nových Těchanovicích. Děkujeme také Nadaci České spořitelny, všem donátorům a dobrovolníkům, bez kterých by náročná oprava této památky nemohla být dokončena.
- Děkujeme za důvěru v naše schopnosti a zkušenosti, kterou nám dala Obec Úvalno, s jejíž pomocí se podařilo rehabilitovat významnou historickou stavbu.
- Děkujeme Statutárnímu městu Opava za finanční pomoc při organizování a realizaci akce Básnické hlasy. Děkujeme rovněž Kavárně Evžen za možnost pořádat tuto kulturní aktivitu v jejich příjemných prostorech.
- Děkujeme všem členům a přátelům sdružení za aktivní pomoc a podporu naší činnosti.

ZÁVĚR

Tato výroční zpráva byla vydána v zájmu transparentnosti zveřejňovat údaje o organizaci, jejích pracovnících, projektech a způsobu financování.

V Opavě 31. 12. 2010.